

Toezeggingen Debat over Ontwikkelingen rondom Corona – 17/11/2020

Debat/AO: Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus
Datum debat/AO: 17 november 2020
Bewindspersoon: MP, MVWS en MMZS
DG: DGV
Directie: PDC-19
Beleidsmedewerker:
TK/EK: TK

Nr	Toezeggingen MP	Toegezegd aan	Directie	Termijn	Medewerker	BR-lid
1	<p>MP Rutte: Wat wij gaan doen, is de Kamer melden in de update van de routekaart, zodra die komt, waar wij aanscherpingen gaan zoeken in die niveaus 1 en 2. Over niveau 2 hebben we het al vaker gehad. Je zag het in heel Europa in de snelheid van afschalen. Misschien was het niet zozeer de snelheid van afschalen, maar de maatschappelijke atmosfeer die rondom die afschaling ontstond van "misschien is het virus dan wel weer weg". Dat hebben we ook collectief in Nederland misschien soms wel te veel zo ervaren in de periode van juni, zeker juli en begin augustus. Wat is dan het antwoord daarop? Wat moet je doen om op dat niveau van zorgelijk de noodzakelijke maatregelen te nemen? Dat zal leiden tot de aanscherpingen op niveau 1. Daar gaan we niet apart brieven over sturen met lessons learned. U zult terugvinden in die routekaart hoe we dat doen. De lessons learned in brede zin hebt u ontvangen in september. [...] Het feit dat die tweede golf überhaupt op gang kon komen — daar hebben we het ook al vaker over gehad — zegt natuurlijk iets over wat er ook in Nederland in augustus is gebeurd. Dat heeft niet te maken met timing, zoals ik hier al vaker heb gezegd. Ik meen dat Kamer en kabinet op tijd maatregelen hebben genomen. Het heeft wel te maken met de zwaarte. De heer Asscher en ik hebben het vaker gehad over de timing. Daar zijn we het over oneens, maar over de zwaarte zijn wij het eens. Dat zullen we ook verwerken in de routekaarten.</p>	Asscher (PvdA)	PDC19		5.12e 5.12e	DGV
2	<p>De heer Pieter Heerma (CDA): Volgens mij zijn dit allemaal goede dingen die gebeuren, maar juist het laatste stuk, een voorlichtingscampagne op social media om mensen te waarschuwen voor foute investeerders, kan ook tot heel veel weerstand en juist boosheid leiden als het water je aan de lippen staat. Mijn vraag was echt specifiek of er, los van informatiecampagnes via social media of anderszins — waar ik niet tegen ben — ook een actief hulpprogramma komt.</p> <p>MP Rutte: Ik zeg toe dat de heer Grapperhaus daarover met een brief zal komen, want dat weet ik niet precies. Misschien is het goed als hij nog even heel precies dat deel van de vragen beantwoordt in een korte, maar duidelijke brief. En kennelijk gaat dat lukken.</p>	Heerma (CDA)	J&V			
3	<p>Mevrouw Diertens (D66): Vooropgesteld, wij zijn heel blij met alle initiatieven die er genomen worden op het gebied van vaccineren</p>		PDC-19	geen	?	DGV

	<p>en op het gebied van testen. Het is fijn dat er massaal getest gaat worden. Alleen is het, een beetje gechargeerd, een beetje eendimensionaal. Wat voor mij een next level zou kunnen zijn, is een field lab waarbij de bewegingen tussen de verschillende maatregelen die genomen worden, uitgetest worden in een regio of in een stad, waarbij je van de onderliggende bewegingen — én naar de schouwburg én naar de sportschool én naar de gewone school — een soort experiment maakt. Daarvan kun je leren hoe je de kwetsbaren kunt beschermen. Ook kun je uit dat "samenlevingslab" informatie halen waar wij in de toekomst mee verder kunnen, omdat dit voor de vaccinatiegraad niet in één keer geregeld is.</p> <p>MP Rutte: Sowieso zullen we daar voorlopig, zolang die vaccinatiegraad er niet is en ook het testen in combinatie met vaccinatie nog niet alles mogelijk maakt, echt nog een tijdje voor nodig hebben, moet je 1,5 meter afstand houden, moet je je handen stuk wassen, moet je toch proberen om het bij sociaal contact allemaal veilig te doen. Ik zal het meegeven aan de mensen die werken aan die field labs. Ik begrijp dat mevrouw Diertens zegt: oké, je kunt het geïsoleerd doen voor de horeca of voor de evenementen, maar mensen moeten daarnaartoe, en een van de problemen bij het verspreiden van het virus is ook die beweging, dus kunnen ook die bewegingen daar geen onderdeel van zijn? Ik kan dat nu niet overzien, maar ik zal die gedachte in ieder geval meegeven aan de collega's in het kabinet, collega Koolmees en collega Wiebes.</p>					
4	<p>De heer Veldman (VVD): Ik wil nog even terug naar de horeca. Ik zat nog even te kauwen op wat de minister-president zei. Ik kan mij heel goed voorstellen dat hij zegt: het breder weer afschalen van de huidige beperkingen is pas echt mogelijk als het aantal besmettingen fors is teruggedrongen. Mijn vraag in de eerste termijn ging over de experimenten, waar Koninklijke Horeca Nederland samen met het ministerie van Economische Zaken aan gewerkt heeft, om op 25 plekken te experimenteren, inachtig ook het OMT-advies van een aantal weken geleden om te kijken of dat binnen de horeca misschien te differentiëren is. Dat is iets anders dan de field labs. Wat is het beeld daarbij van het kabinet? Volgens mij staan de experimenten klaar en heeft men die doordacht, alleen wacht men nog op het moment dat men kan beginnen.</p> <p>MP Rutte: Ja, maar je kunt dat pas echt doen als het aantal besmettingen echt lager is. Het aantal is nu echt nog te hoog. Er is nu een te groot risico om dat te gaan doen. Maar het voorbereiden ervan is heel belangrijk. Ik zeg toe dat wij in de volgende voortgangsbrief, over twee of drie weken, ook even heel precies opnemen hoe het staat met die experimenten. Of wij zetten dat in de brief van het kabinet, van de trojka, dus van Wiebes, Koolmees en Hoekstra, over de regeling, als die brief eerder komt. Maar anders in de volgende voortgangsbrief. Ik maak er even een aantekening van dat wij dat doen.</p>				5.1.2e 5.1.2e	
Nr	Toezeggingen MVWS	Toegezegd aan	Directie	Termijn	Medewerker	BR-lid
5	<p>Minister de Jonge: Wanneer gaan we alle reizigers testen die via de lucht, via de weg of met de trein binnenkomen, vraagt mevrouw Diertjes. Daar willen we eigenlijk zo snel als mogelijk mee beginnen, maar daarvoor hebben we wel een wetswijziging nodig en die gaat wel eventjes duren. Ik verwacht eerlijk gezegd dat we al vrij snel kunnen beginnen met de delandlers, want</p>	Diertens (D66)	PDC19		5.1.2e	

	<p>daar is geen wetswijziging voor nodig. Dat zijn mensen van buiten de Unie. Voor mensen van binnen de Unie is wel een wetswijziging nodig en dat gaat even duren. Ondertussen probeert de minister van TenW daarover afspraken te maken met luchtvaartmaatschappijen. Zodra daar iets over bekend is, zullen we u daarover informeren.</p>				
6	<p>Ethisch kader mbt testen:</p> <p>De heer Van der Staaij (SGP): Tot slot. Ik zoek nog even waar dit nu in uitmond. Er zijn toch grondrechten in het geding. Het moet geen casuïstiek worden van wat hier toevallig aan de orde komt. Ik zou graag zien dat we vanuit die reflectie en wegging iets meer van de kant van het kabinet horen. Kan de minister daar iets over toezeggen?</p> <p>Minister De Jonge: Misschien zouden we hier dezelfde weg kunnen bewandelen die de heer Segers hanteert als het gaat om vaccinatie. Ik moet dan nog even op zoek naar de goede vorm. Ik snap dat de heer Van der Staaij zegt: ja, natuurlijk we maken hier in dit huls de afwegingen, maar ik zou het mooi vinden als we dat kunnen doen aan de hand van een meer ethisch kader van wat we verantwoord vinden en wat we minder verantwoord vinden. Ik ben graag bereid om dat te doen, maar ik zeg erbij dat het een dynamisch debat zal blijven, zeker omdat het testen en het vaccineren volgend jaar bij elkaar komen. Een deel van de samenleving wordt al wel gevaccineerd en een ander deel kan zich heel intensief laten testen. Dat geeft ook weer andere mogelijkheden en daarmee andere dilemma's. Het blijft dus een dynamisch debat en dat wil ik niet stollen. Ik hoop dat de heer Van der Staaij dat met mij eens is. Maar ik wil in lijn met de suggestie van de heer Segers erover nadenken of we de meer ethische reflectie hierop op een bepaalde manier kunnen versterken, zodat we ook het debat daarover op een bepaalde manier kunnen versterken en we het er naar aanleiding van een meer ethisch kader over kunnen hebben.</p> <p>Ethisch kader mbt vaccinatie:</p> <p>Minister de Jonge: Iets anders zijn allerlei gedachten over een soort van vaccinatiepaspoort en zo. Ik vind dat je daarmee heel erg moet oppassen, want voor je het weet ben je een soort impliciete drang aan het organiseren, waarmee je heel terughoudend moet zijn. Ik wil op dit punt graag de suggestie overnemen die de heer Segers deed. Hij zei: moet je niet toe naar een wat meer ethisch kader, als onderlegger voor de politieke discussie hierover? Uiteindelijk gaat de politiek erover.</p>	Van der Staaij (SGP)	PDC19		5.1.2e
7	<p>Mbt vragen PCR test:</p> <p>De heer Van Haga (Van Haga): Ik zal u de vragen nog een keer sturen. Dan hoop ik dat u nu kunt toezeggen dat u die vragen speediek stuk voor stuk schriftelijk gaat beantwoorden.</p> <p>Minister De Jonge: Prima. Helemaal prima.</p>	Van Haga	PDC19		5.1.2e
8	<p>De heer Segers (ChristenUnie): Dat laatste is inderdaad belangrijk. Bij eerdere massale vaccinatieprogramma's is het kabinet namelijk wel eens teruggestuurd met de mededeling: dit was echt te gek; dit was echt de hoofdprijs en geen maatschappelijk verantwoorde prijs. Maar het was dan aan het eind van de rit niet altijd duidelijk wat er betaald was. Ik ben heel blij met</p>	Segers (ChristenUnie)	PDC19		5.1.2e 5.1.2e

	<p>farmaceutische bedrijven die nu alles investeren in onderzoek, die heel hard op zoek zijn namens — mag ik het een beetje pathetisch zeggen? — de mensheid naar een vaccin. Het is echt prachtig dat ze dat willen. Maar het zou heel onrechtvaardig en onverantwoordelijk zijn als daar vervolgens zo'n hoge prijs voor wordt betaald dat een aantal mensen ontzettend rijk wordt over de rug van de belastingbetalers. Dus kan de minister toezeggen zich aan het einde te zullen verantwoorden voor wat er is betaald? Ik snap dat wij nu niet kunnen treden in onderhandelingen, maar omdat het om publiek geld gaat, hebben we, denk ik, aan het einde wel recht op die informatie.</p> <p>Minister De Jonge: Ja. Alles wat we kunnen geven aan informatie, ook omdat de Europese Commissie inmiddels namens ons onderhandelt, zullen we geven, als het moment daar is.</p>					
9	<p>Minister de Jonge: Zeker. Blokhuis is al een tijd lang heel intensief bezig met alle partners die nodig zijn om meer aan leefstijlpreventie te doen. Het gaat dan om het bevorderen van beweging — dat is voor een belangrijk deel communicatie — en het wegnemen van drempels om tot beweging te komen. Dat gebeurt onder andere in samenwerking met gemeenten. Het zijn tal van maatregelen die voortborduren op het Preventieakkoord. Ik denk dat ik er goed aan doe om in een volgende brief juist op dit thema uitgebreid in te gaan. Ik had dat overigens in deze brief al wat uitgebreider gedaan dan doorgaans. Ik zal bij een volgende brief aan Blokhuis vragen of hij uitgebreid kan toelichten waar hij allemaal mee bezig is op het gebied van preventie en leefstijl.</p>	Van Esch (PvdD)	VGP		5.1.2e	
Nr	Toezeggingen MMZS	Toegezegd aan	Directie	Termijn	Medewerker	BR-lid
10	<p>Minister Van Ark: Ik begin met de eerste vraag van de heer Wilders. Ik weet niet of het uiteindelijk mogelijk is om een optelsom te maken van mensenlevens. Dat weet ik niet, omdat er zo verschrikkelijk veel situaties denkbaar zijn. Het kan inderdaad dat er echt sprake is van overlijdens. Ik heb die verhalen ook gehoord vanuit de eerste golf. Dat is onherstelbaar. Dat leed is ook niet terug te draaien. Het kan ook zijn dat mensen in een later stadium van een melanoom bij de arts komen. Dan is er wellicht geen overlijden, maar is de behandeling wel veel zwaarder. Het RIVM kijkt naar de effecten op de gezondheidsschade. Ik zeg de heer Wilders toe dat we dit aan de Kamer zullen sturen. Ik schat echter in dat dit niet onder aan de streep een optelsom zal zijn van het aantal mensenlevens.</p>	Wilders (PVV)	PDC-19/RIVM	geen	5.1.2e 5.1.2e	
11	<p>De heer Wilders (PVV): Ik heb het al even gezegd toen ik de minister-president interrompeerde: mijn oproep is dat u die persconferentie moet houden. Niet dat corona nu voorbij is, maar u wil niet weten hoeveel mensen zich zorgen maken over hun uitgestelde zorg. Ik krijg mails van mensen wier zorg is uitgesteld, die pijnstillers kregen omdat ze veel pijn hadden, maar deze pijnstillers inmiddels niet meer kunnen nemen omdat ze die al zo lang slikken dat dat tot bijwerkingen leidt. Mensen worden er helemaal knettergek van. Ik zou van u willen vragen: pak die camera, pak die microfoon en communiceer naar de mensen in Nederland. Het zijn er gigantisch veel, meer mensen dan er nu met corona in het ziekenhuis liggen. Communiceer wat ze kunnen verwachten, wanneer ze hun zorg weer kunnen krijgen. En als u dat niet precies weet, communiceer dan wanneer u verwacht dat ze die weer kunnen krijgen. Communiceer het met die mensen! Dat gebeurt te</p>	Wilders (PVV)	CZ	geen	5.1.2e	

	weinig en dat zou gigantisch helpen.					
	Minister Van Ark : Voorzitter. Die handschoen pak ik heel graag op.					

MOTIES CORONA-debat 17 november 2020.**Er wordt over deze moties gestemd op 24 november 2020**

Wie	Nr	Inhoud	
Veldman (VVD)	716 (25295)	verzoekt de regering om met scenario's, inclusief fieldlabs, te komen over hoe we op termijn screeningstesten voor mensen met en zonder klachten kunnen gebruiken om een optimale balans te bereiken tussen het beschermen van de volksgezondheid en het openen van de samenleving.	Oordeel Kamer
Veldman (VVD)	717 (25295)	verzoekt het Presidium binnen twee weken met een tijdelijke regeling digitaal quorum te komen, zodat leden ook digitaal, dus op afstand, voor de plenaire vergadering kunnen intekenen.	Motie aangehouden
Wilders (PVV):	718 (25295)	verzoekt de regering de stijging van de zorgpremie te compenseren, omdat door de coronacrisis reeds ruim 1 miljoen patiënten het afgelopen jaar niet konden worden doorverwezen naar het ziekenhuis.	Ontraden
Wilders PVV	719 (25295).	verzoekt de regering te bewerkstelligen dat de patiënten die door de afschaling van de reguliere ziekenhuiszorg onterecht tweemaal kosten voor hun eigen risico in rekening gebracht kregen, hun geld terugkrijgen.	Ontraden
Wilders	720 (25295)	spreekt uit dat hoewel het positief is dat er coronavaccins aan komen, er slechts sprake kan zijn van vrijwillige vaccinatie, dus dat een directe of indirecte vaccinatieplicht uitgesloten is, evenals dwang- of drangmaatregelen	spreekt-uitmotie en vraagt dus geen oordeel van het kabinet.
Wilders	721 (25295).	verzoekt de regering naast zorgreservisten ook een aparte crisiscapaciteit aan ziekenhuisbedden en materieel op te bouwen, die tijdens pandemieën en rampen kan worden ingezet naast de reguliere ziekenhuizen, zodat de reguliere zorg pas te maken krijgt met afschaling als de crisiscapaciteit overloopt	Ontraden
Wilders	722 (25295).	verzoekt de regering het staande regeringsbeleid van verdere afbouw van ziekenhuiscapaciteit (35570-XVI, p. 14-16) te stoppen; verzoekt de regering tevens juist te investeren in onze ziekenhuizen, zodat de kans dat ziekenhuiszorg wordt afgeschaald tijdens een pandemie, ramp of aanslag zo klein mogelijk wordt	Ontraden
Pieter Heerma (CDA)	723 (25295)	verzoekt de regering samen met het OM en de FIOD te onderzoeken of criminele ondermijning toeneemt onder druk van de coronacrisis; verzoekt de regering een handreiking voor ondernemers en maatschappelijke organisaties op te stellen met informatie hoe criminele inmenging te herkennen, en te zorgen voor een plek waar ondernemers en maatschappelijke organisaties (anoniem) terecht kunnen voor ondersteuning zodat zij zich tegen	Oordeel kamer

		oftermijning kunnen wapenen.	
Heerma	724 (25295)	verzoekt de regering op korte termijn met betrokken organisaties van ziekenhuizen, thuiszorg en huisartsen een plan op te stellen voor het uitbreiden van bedden capaciteit in bijvoorbeeld zorghotels en andere bedden capaciteit buiten het ziekenhuis.	Oordeel kamer
Klaver	725 (25295).	verzoekt de regering zo snel mogelijk te starten met het selecteren en opleiden van personeel voor het toedienen van vaccins, en de Kamer daar regelmatig over te informeren.	Oordeel Kamer
Klaver	726 (25295).	verzoekt de regering om in overleg met één of twee gemeenten die dit willen waar mogelijk nog dit jaar een experiment op te zetten voor grootschalig testen, als voorbereiding op landelijk frequent grootschalig testen, en positieve stimuleringsmaatregelen te treffen om de testbereidheid te maximaliseren.	Oordeel Kamer
Marijnissen SP	727 (25295).	verzoekt de regering om met voorstellen te komen om de hoeveelheid kleine contracten in de zorg vergaand terug te dringen en de inkomenspositie van verzorgenden IG te versterken opdat economische zelfstandigheid bereikt wordt	Oordeel kamer
Marijnissen	728 (25295).	verzoekt de regering te onderzoeken of en hoe uitgiftpunten kunnen worden ingericht waar mensen — tegen kostprijs en gratis voor bepaalde groepen — gecertificeerde mond-neusmaskers kunnen ophalen, zodat iedereen zichzelf en anderen zo goed mogelijk kan beschermen tegen het coronavirus	Oordeel Kamer
Asscher (PvdA):	729 (25295).	verzoekt de regering in overleg te treden met zorgverzekeraars en erop aan te dringen dat alle zorgverzekeraars geen eigen risico in rekening brengen bij een COVID-19-besmetting van een zorgmedewerker; verzoekt de regering tevens hierbij te overleggen voor welke andere vitale beroepen een dergelijke regeling kan gelden	Ontraden
Asscher en Diertens	730 (25295)	verzoekt de regering de Kamer in de tweewekelijkse coronabrief op de hoogte te stellen van de mate waarin aan alle voorwaarden wordt voldaan voor een volledig BCO in alle GGD's en daarbij de mogelijk aanwezige knelpunten precies aan te geven	Oordeel Kamer
Asscher	731 (25295)	verzoekt de regering zo spoedig mogelijk een plan van aanpak aan de Kamer te zenden waarin zowel gedragsondersteunende, praktische, sociale en — zo nodig in overleg met SZW — financiële ondersteuning breed zijn uitgewerkt	Oordeel kamer
Segers (ChristenUnie)	732 (25295)	verzoekt de regering zich te laten adviseren door een gezaghebbend Instituut over een ethisch afwegingskader voor de vaccinatiestrategie van coronavaccins,	Oordeel kamer
Van Esch (PvdD)	733 (25295)	verzoekt de regering vakantiereizen naar het Caribische deel van het Koninkrijk te ontmoedigen	Ontraden
Van der Staaij (SGP):	734 (25295)	verzoekt de regering te bezien welke impact een dergelijke maatregel heeft op het welbevinden van mensen en nader te	Oordeel kamer

		onderzoeken onder welke omstandigheden besmettingen in de werksituatie optreden en welke aanvullende maatregelen kunnen worden genomen om dit tegen te gaan	
Kuzu (DENK)	735 (25295)	verzoekt de regering om te bewerkstelligen dat mensen duidelijk voorgelicht worden over wat er met hun lichaamsmaterialen en DNA kan gebeuren na het afnemen van een coronatest	Oordeel Kamer
Kuzu (DENK)	736 (25295)	verzoekt de regering om te bewerkstelligen dat aan mensen vooraf toestemming wordt gevraagd of hun lichaamsmaterialen na een coronatest gebruikt mogen worden voor onderzoek en gedeeld mogen worden met derden.	Ontraden
Kuzu (DENK)	737 (25295)	verzoekt de regering om spoedig aanvullende inspanningen te leveren om verpleeghuisbewoners te beschermen tegen coronabesmettingen.	Ontraden
Van Haga (Van Haga)	738 (25295)	verzoekt de regering geen mondkapjesplicht in te voeren in publieke binnenruimtes of waar dan ook.	Ontraden
Van Haga	739 (25295)	verzoekt de regering te onderzoeken hoe snel de horeca weer open kan door gebruik te maken van sneltesten en goede ventilatie.	Ontraden
Haga en Baudet	740 (25295)	verzoekt de regering fysiek onderwijs voor hogescholen en universiteiten op gelijke wijze weer mogelijk te maken.	Ontraden